

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-459

24.5.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Erstatningsoppgjør etter påkjørt reinsdyr.

Et reinsdyr ble påkjørt inne i en tunnel den 27.7.21. Reineier (klager) fremsatt et krav på kr 87 829 mot eier av kjøretøyet. Klager vedla en oversikt over utgifter og tap knyttet til reinen og begrunnet kravet med alt arbeidet som var blitt brukt til å tilvenne reinen til kraftfor og innhengningen. Ansvarsforsikringsselskapet erkjente ansvar overfor klager og sendte erstatningsoppgjør den 3.9.21. Selskapet henviste til "Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet" og utbetalte kr 10 590 i erstatning. Klager var uenig og klaget saken inn for Finansklagenemnda. I forbindelse med klagebehandlingen fremsatte selskapet et tilbud på kr 25 000. Klager fremsatte et mottilbud på kr 40 000 med tillegg av advokatkostnader på kr 3 000. Selskapet aksepterte ikke dette og viste til at kravet lå langt over normal erstatning for reinsdyr. Klager har fremlagt dokumentasjon som viser at reinen var en kjørerein. Senere har klager fremlagt en verdivurdering som viser at reinen var verdt kr 110 000. Selskapet har anført at denne ikke kan vektlegges til støtte for klagers krav om ytterligere erstatning. Nemndas flertall kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 10 590–110 000

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør etter tap av reinsdyr.

Klagers reinsdyr ble påkjørt inne i en tunnel den 27.7.21. Reineier (klager) fremsatte den 10.8.21 et krav på kr 87 829 inkl. mva. mot eier av kjøretøyet. Klager vedla en oversikt over utgifter og tap knyttet til reinen og begrunnet kravet med bl.a. følgende informasjon:

Jeg har hatt reinen hjemme i en innhengning over fire vintre, hvor første året var satt av til å tilvenne reinen til kraftfor og innhengningen. Det medførte arbeid bare til mating og rengjøring av innhengningen. De tre neste vintrene kom selve temmingen i tillegg. Det utgjorde 2 timer pr dag. Reinen var 1,5 år gammel da den første gang ble hentet inn til innhengningen i 2018.

Den 2.9.21 meldte eier av kjøretøyet skaden under sin ansvarsforsikring med følgende beskrivelse:

Rein ble påkjørt inne i tunell på (...) under følge av (...) som disponerte våre kjøretøy. fører hadde ca 10km i timen inn i mørk tunnell og reinen kom springende over kjørebane og rett i bevegende ATV. Rein Eier har sendt et krav uten dokumentasjon. ønsker at dere følger opp saken slik at den blir riktig behandlet. ingen synlige skader på kjøretøy (...).

Ansvarsforsikringsselskapet erkjente ansvar overfor klager og sendte erstatningsoppgjør den 3.9.21. Selskapet henviste til "Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet" for erstatningsutmålingen. Selskapet utbetalte kr 10 590 i erstatning.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 17.11.21. Vedlagt klagen var en bekreftelse fra fører av kjøretøyet, som bekreftet at reinen hadde en bjelle på seg da den ble påkjørt. Klager vedla også et brev fra leder i reinbeitedistriktet som bekreftet at reinen var en ferdig temmet kjørerein.

Selskapet svarte på Finansklagenemndas anmodning om klagesvar med følgende tilbud til klager:

For å fastsette erstatningen for ditt tap, har vi benyttet Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein. Vi har ikke hensyntatt diverse driftstilskudd fra staten i vår beregning. Ut fra en helhetsvurdering av de opplysninger som foreligger, ønsker vi å tilby en minnelig løsning i saken og kan i den forbindelse tilby en erstatning på kr. 25.000,-

Aksepteres ikke tilbudet, faller det bort innen 3 uker.

Klager fremsatte et mottilbud på kr 40 000 med tillegg av advokatkostnader på kr 3 000. Selskapet aksepterte ikke dette og viste til at kravet lå langt over normal erstatning for reinsdyr.

Klager krever ytterligere i erstatning for reinen og anfører i det vesentligste at "Forskrift om grunnsatser ved tap av rein drept av fredet rovvilt" ikke er anvendelig ved dokumentert tap av påkjørt rein. Eier har brukt mye tid og penger på å få reinen brukt som god kjørerein. Bekreftelsen fra leder i reinbeitedistriktet illustrerer dette. Grunnsatsen som selskapet benytter i denne saken tilsvarer på ingen måte det økonomiske tapet eier er påført. Kravet fra klager er på kr 87 829.

Klager viser også til fremlagt verdivurdering fra leder i reinbeitedistriktet som på bakgrunn av tidligere forlik i andre tilsvarende saker, samt opplysninger om reinen, kom fram til at reinen var verdt kr 110 000.

Selskapet avviser krav om ytterligere erstatning og anfører at det ikke finnes noen konkrete maler for tap av kjørerein utover forskriften. Selskapet er klar over at en kjørerein har en betydelig høyere verdi enn en vanlig reinokse. Man må ta hensyn til hvor mye arbeid som er lagt i reinen, alder, dressur og potensialet til dyret ved for eksempel å se på prestasjoner i konkurranser. For å imøtekomme klager, tilbød selskapet kr 25 000 som følge av at selskapet ikke hadde hensyntatt diverse driftstilskudd i beregningen, samt av prosessøkonomiske hensyn. Tilbudet ble ikke godtatt innen fristen, og klager kom med et mottilbud på kr 40 000. Selskapet aksepterte ikke mottilbudet. Selskapet viser til to tidligere avgjørelser fra nemnda, FinKN 2013-267 og FSN 3322 (kjørerein). I førstnevnte sak er kravet lavt, mens i sistnevnte sak har nemnda kun foreslått hvordan man kan komme frem til en løsning. Selskapet mener man særlig bør på nemndas avgjørelse i FSN 3322.

Selskapet bestrider at verdivurderingen kan vektlegges. De sakene leder i reinbeitedistriktet viser til, kan ikke vektlegges uten dokumentasjon. For at det skal kunne vurderes om sakene kan tillegges vekt, må det bli opp til kravstiller å sørge for at det foreligger dokumentasjon i form av relevante saksdokumenter for disse sakene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør for rein er korrekt.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser spørsmål om reinens verdi. Utgangspunktet etter skl. § 4-1 er at sikredes fulle tap skal erstattes. Med tap menes normalt den tapte gjenstandens omsetningsverdi i markedet. Det er ikke fremlagt fagkyndigvurderinger eller annen dokumentasjon som sier noe om hva slike rein kan omsettes for i markedet. Dette må derfor belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Nemndas mindretall, Alexander Venås, bemerker:

Mindretallet er enig med flertallet i at saken kunne blitt langt bedre opplyst gjennom muntlige forhandlinger, men vurderer allikevel at det i denne saken er forsvarlig å ta stilling til sakens realitet. Saken gjelder et relativt avgrenset, om enn spesielt, spørsmål. Mindretallet peker på at terskelen skal være høy for avvisning etter lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f), jf. ordlyden "særlig" og Prop. 32 L (2015–2016) pkt. 10.6.1.3 og 22.

Skadelidte har begrunnet sitt opprinnelig krav på kr 87 829 med den tid og de utgifter som hadde gått med til temming av den aktuelle kjørereinen gjennom flere år og har fremvist uttalelse fra lederen av reinbeitedistriktet som bekrefter at det var tale om en ferdig temmet kjørerein med ytterligere potensial. I etterkant av sekretariatets vurdering har skadelidte dessuten fremlagt en uttalelse fra daglig leder i firmaet R. AS, hvor reinens verdi ble vurdert til kr 110 000. Vurderingen er imidlertid svært kortfattet, og viser i det store og hele til den generelle verdistigningen på reinkjøtt, og ikke til den konkrete avdøde reinens egenskaper. Mindretallet legger derfor lite vekt på verdivurderingen.

Selskapet har i klagesvaret uttalt at "kjørerein har en betydelig høyere verdi enn en vanlig reinokse. Verdien av en kjørerein må delvis vurderes skjønnsmessig. Man må da ta hensyn til hvor mye arbeid som er lagt i reinen, alder, dressur og potensialet til dyret ved for eksempel å se på prestasjoner i konkurranser". Mindretallet er enig i det. Den konkrete utmålingen blir en skjønnsmessig vurdering, og mindretallet viser dessuten til momentene nevnt i FSN-3322. Eventuell tvil om verdien må gå utover skadelidte.

Etter en utpreget skjønnsmessig vurdering, og med særlig henvisning til uttalelsen fra lederen i reinbeitedistriktet, er mindretallet kommet til at erstatningen må settes til kr 25 000.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).